

NÚCEM

NÁRODNÝ ÚSTAV CERTIFIKOVANÝCH
MERANÍ VZDELÁVANIA

Maturitná skúška 2011

**Správa
o výsledkoch externej časti
a písomnej formy internej časti
maturitnej skúšky**

z nemeckého jazyka úroveň B2

Mgr. Katarína Brestovská
Mgr. Zuzana Juščáková, PhD.
RNDr. Viera Ringlerová, PhD.

Bratislava 2011

Obsah

ÚVOD	3
1 CHARAKTERISTIKA TESTU EČ MS Z NEMECKÉHO JAZYKA ÚROVEŇ B2	4
2 VÝSLEDKY TESTU EČ MS Z NEMECKÉHO JAZYKA ÚROVEŇ B2.....	7
2.1 ÚDAJE O POČTOCH TESTOVANÝCH ŽIAKOV.....	7
2.2 VÝSLEDKY TESTU Z NEMECKÉHO JAZYKA ÚROVEŇ B2	9
3 INTERPRETÁCIA VÝSLEDKOV TESTU EČ MS Z NEMECKÉHO JAZYKA ÚROVEŇ B2	15
4 VYHODNOTENIE PÍ SOMNEJ FORMY INTERNEJ ČASTI MS Z NEMECKÉHO JAZYKA ÚROVEŇ B2.....	30
ZÁVER.....	33
LITERATÚRA.....	35

Úvod

Dňa 16. marca 2011 sa konala externá časť maturitnej skúšky (EČ MS) a písomná forma internej časti maturitnej skúšky (PFIČ MS) z nemeckého jazyka v úrovni B2.

Cieľom EČ MS a PFIČ MS je overiť a zhodnotiť tie vedomosti a zručnosti maturantov, ktoré nie je možné overiť v dostatočnej miere v ústnej forme internej časti maturitnej skúšky. Vysoká objektivita a validita skúšky zaručuje porovnateľné výsledky pre žiakov z celého Slovenska.

Predkladaná správa dokladuje korektnosť a exaktnosť maturitnej skúšky a spracovania jej výsledkov. Vychádzame zo *Záverečnej správy zo štatistického spracovania testu z nemeckého jazyka úroveň B2* (Ringlerová, 2011) a *Záverečnej správy o výsledkoch PFIČ z nemeckého jazyka úroveň B2* (Juščáková, 2011).

V prvej kapitole správy sa venujeme charakteristike testu EČ MS. Hovoríme o jeho štruktúre, proporčnom zastúpení položiek, špecifikácii jednotlivých častí testu EČ MS.

V druhej kapitole predkladáme výsledky testu EČ MS z nemeckého jazyka úroveň B2. Hodnotíme ich z pohľadu národného priemeru, typu školy, kraja, zriaďovateľa, pohlavia a známky. Hodnotíme úspešnosť v teste EČ MS podľa jednotlivých zručností. Uvádžeme aj charakteristiku žiakov, ktorí nedosiahli požadovanú hranicu úspešnosti v teste viac ako 33 %.

V tretej kapitole sa venujeme interpretácii výsledkov testu EČ MS. Charakterizujeme štatistické ukazovatele testových položiek a podrobnejšie analyzujeme vybrané položky z jednotlivých častí testu.

Štvrtá kapitola prináša charakteristiku PFIČ MS z nemeckého jazyka úroveň B2 a interpretáciu dosiahnutých výsledkov.

V závere sumarizujeme štatistické zistenia smerované k hodnoteniu výkonov populačného ročníka a k overeniu meracieho nástroja.

Informácie, ktoré správa prináša, sú určené tvorcom testov, didaktikom jednotlivých predmetov, kompetentným pracovníkom v problematike hodnotenia výsledkov vzdelávania, pedagógom i samotným žiakom, pripravujúcim sa na maturitnú skúšku z nemeckého jazyka.

V práci vychádzame z variantu testu 8226. Uvedený variant testu ako aj *Kľúč správnych odpovedí* sú zverejnené na www.nucem.sk v sekcii Maturita 2011.

1 Charakteristika testu EČ MS z nemeckého jazyka úroveň B2

Test externej časti maturitnej skúšky je určený maturantom všetkých typov stredných škôl, ktorí sa pripravujú na maturitnú skúšku z cudzieho jazyka a ktorí súčasne spĺňajú tieto podmienky:

- 1) pripravujú sa na maturitnú skúšku z tohto jazyka,
- 2) počas svojho štúdia dosiahli úroveň samostatného používateľa cudzieho jazyka (B2 - Vantage).

Test rešpektuje obsah zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov, vyhlášky MŠ SR (i jej prílohy) č. 318/2008 Z. z. o ukončovaní štúdia na stredných školách a obsah *Cieľových požiadaviek na vedomosti a zručnosti maturantov z nemeckého jazyka pre úroveň B2*.

Test EČ MS z nemeckého jazyka pre úroveň B2 sa skladal z troch častí:

- počúvanie s porozumením
- gramatika a lexika
- čítanie s porozumením

Obsahom a úrovňou náročnosti zodpovedal komunikačnej úrovni B2 Spoločného európskeho referenčného rámca pre jazyky.

Cieľom testu bolo preveriť jazykové kompetencie žiaka v týchto zručnostiach:

- počúvanie a čítanie s porozumením,
- lingvistická kompetencia.

V teste boli použité úlohy dvoch formátov:

- úlohy s výberom odpovede,
- úlohy s krátkou odpoveďou (viď tabuľka č. 1).

Tab. 1 Rozloženie úloh v teste EČ MS z nemeckého jazyka úroveň B2

	Počúvanie s porozumením	Gramatika a lexika	Čítanie s porozumením
úlohy s výberom odpovede	13	20	13
úlohy s krátkou odpoveďou	7	20	7

Pokyny k úlohám v teste boli v nemeckom jazyku. Ak si to druh testovej úlohy vyžadoval, bolo uvedené vzorové riešenie.

V časti testu **Počúvanie s porozumením** mali žiaci preukázať, ako porozumeli základným informáciám a riešiť úlohy, ako je úloha typu multiple choice – výber z viacerých možností, doplňovanie.

Cieľom tejto časti testu bolo preveriť schopnosť žiakov presne a efektívne počúvať hovorený prejav v nemeckom jazyku, porozumieť mu a získať z neho tie informácie, ktoré sú potrebné na splnenie úlohy. Úlohy testovali okrem celkového porozumenia textu aj porozumenie hlavnej myšlienky, podstatných informácií, špecifických a dôležitých detailov, porozumenie a pochopenie vzťahov, názorov, pocitov, nálad, postojov, zámerov a rozoznanie komunikatívnej funkcie výpovedí.

Na vyriešenie tejto časti testu mali žiaci cca. 30 minút.

Úlohy sa viazali k trom nahrávkam. Každú z nich žiaci počuli dvakrát. Pred počúvaním nahrávky mali čas 2 minúty na prečítanie úloh, po skončení počúvania pol minúty na dokončenie práce na úlohách.

Texty na počúvanie boli nahrané hovoriacimi, pre ktorých je nemecký jazyk rodným jazykom alebo pracovným jazykom, ktorý zvládli na pokročilej úrovni (C1, C2), používajú medzinárodne akceptované varianty štandardnej výslovnosti, nehovoria miestnym dialektom, výslovnosť majú zreteľnú, tempo reči primerané. Texty neobsahovali slangové, špecifické a málo frekventované technické výrazy, nahrávky boli bez sprievodných rušivých zvukov.

V tejto časti testu boli zastúpené texty dialogického charakteru. Tematicky boli blízke testovanej cieľovej skupine, boli prevzaté z autentických materiálov z rôznych zdrojov masovokomunikačných prostriedkov.

V časti testu **Gramatika a lexika** sa testovali znalosti gramatických štruktúr a slovnej zásoby a ich správne použitie v kontexte. Žiaci mali dopĺňať adekvátne gramatické tvary na základe výberu z viacerých možností, dopĺňať do kontextu slová, ktoré mali k dispozícii v banke slov alebo mali zadané ich začiatkové písmená.

Cieľom tejto časti testu bolo preveriť pomocou receptívnych a produktívnych kontextualizovaných úloh, ako žiaci zvládli osnovami predpísaný rozsah gramatických štruktúr a slovnej zásoby, overiť ich schopnosť používať jazyk v rôznych kontextoch.

Odporúčaný čas na vyriešenie tejto časti testu bol 45 minút.

Úlohy sa viazali k trom východiskovým textom. Tieto boli autentické. Tematicky boli zamerané na témy vymedzené v cieľových požiadavkách, jazykové štruktúry a slovná zásoba zodpovedali úrovni B2.

V časti testu **Čítanie s porozumením** sa zisťovalo, ako žiaci porozumeli obsahu textu, či pochopili jeho hlavné myšlienky, základné súvislosti a vyriešili úlohy doplnovacieho typu, výberu z viacerých možností, resp. určenia správnosti alebo nesprávnosti výpovede.

Úlohy testovali globálne, selektívne a detailné porozumenie textu, odhad neznámych slov z kontextu, pochopenie štruktúry textu a rozpoznanie komunikatívnej funkcie výpovedí.

Cieľom bolo preveriť schopnosť žiakov presne a efektívne čítať rôzne texty v nemeckom jazyku, porozumieť im a získať z nich tie informácie, ktoré sú potrebné na vyriešenie úloh.

Odporúčaný čas na riešenie tejto časti testu bol 45 minút.

Úlohy sa viazali k trom východiskovým textom, ktoré boli prevzaté z autentických materiálov, čiastočne didakticky upravené pre potreby danej komunikačnej úrovne. Texty obsahovali aj určité percento neznámej slovnej zásoby, čím sa overovalo, či žiaci dokážu odhadnúť význam neznámej slovnej zásoby z kontextu.

Úlohy v teste B2 boli zamerané na reprodukciu a jednoduché myšlienkové operácie (porozumenie, priradenie, triedenie, porovnanie, jednoduchá aplikácia), jadro tvorili úlohy vyžadujúce zložitejšie myšlienkové operácie (analýza, syntéza, indukcia, dedukcia, hodnotenie, overovanie). Niekoľko úloh si vyžadovalo tvorivý prístup (zložitejšia aplikácia, riešenie problémovej situácie, objavovanie nových myšlienok a vzťahov).

Položky mali rôznu obťažnosť, prevažovali stredne obťažné položky, pričom test obsahoval aj veľmi ľahké a veľmi obťažné položky, aby bol vyvážený a dobre diferencoval úspešnejších a menej úspešných žiakov.

2 Výsledky testu EČ MS z nemeckého jazyka úroveň B2

2.1 Údaje o počtoch testovaných žiakov

Test z nemeckého jazyka úroveň B2 v školskom roku 2010/2011 riešilo 530 žiakov. Najviac žiakov bolo z Bratislavského, Prešovského a Trnavského kraja (viď tab. č.2).

Tab. 2 Počet škôl a žiakov podľa krajov – NJ B2

Nemecký jazyk úroveň B2 2011 - počet škôl a žiakov podľa kraja

Kraj		Školy		Žiaci	
		počet	%	počet	%
Kraj	BA	27	23,1%	128	24,2%
	TT	15	12,8%	82	15,5%
	TN	15	12,8%	58	10,9%
	NR	14	12,0%	56	10,6%
	ZA	9	7,7%	29	5,5%
	BB	16	13,7%	35	6,6%
	PO	10	8,5%	91	17,2%
	KE	11	9,4%	51	9,6%
	Spolu	117	100,0%	530	100,0%

Najviac žiakov bolo zo štátnych škôl (87,7 %), najmenej (2,6 %) zo súkromných škôl (viď tab. č. 3).

Tab. 3 Počet škôl a žiakov podľa zriaďovateľa – NJ B2

Nemecký jazyk úroveň B2 2011 - počet škôl a žiakov podľa zriaďovateľa

Zriaďovateľ		Školy		Žiaci	
		počet	%	počet	%
Zriaďovateľ	Štátne školy	93	79,5%	465	87,7%
	Súkromné školy	7	6,0%	14	2,6%
	Cirkevné školy	17	14,5%	51	9,6%
	Spolu	117	100,0%	530	100,0%

79,2 % z celkového počtu žiakov tvorili žiaci gymnázií, 20,8 % žiaci stredných odborných škôl a konzervatórií (viď tab. č. 4).

Tab. 4 Počet škôl a žiakov podľa typu školy – NJ B2

Nemecký jazyk úroveň B2 2011 - počet škôl a žiakov podľa typu školy

		Školy		Žiaci	
		počet	%	počet	%
Typ školy	GYM	81	69,2%	420	79,2%
	SOŠ	36	30,8%	110	20,8%
	Spolu	117	100,0%	530	100,0%

Test z nemeckého jazyka úroveň B2 riešilo 28,5 % chlapcov a 71,5 % dievčat (viď tab. č. 5).

Tab. 5 Počet žiakov podľa pohlavia – NJ B2

Nemecký jazyk úroveň B2 2011 - počet žiakov podľa pohlavia

		počet	%
Pohlavie	chlapci	151	28,5%
	dievčatá	379	71,5%
	Spolu	530	100,0%

2.2 Výsledky testu z nemeckého jazyka úroveň B2

Celková úspešnosť **testu** dosiahla **50,2 %**. Riadok maximum uvádza maximálnu hodnotu úspešnosti, ktorú dosiahol žiak (žiaci) v teste a riadok minimum minimálnu úspešnosť, ktorá bola v teste dosiahnutá. V teste NJ B2 bolo dosiahnuté maximum 92,5 % a minimum 11,7 %.

Priemerná úspešnosť v časti testu **Počúvanie s porozumením** bola **42,8 %** (maximum 90 % a minimum 5 %).

Priemerná úspešnosť v časti testu **Gramatika a lexika** dosiahla **58,2 %** (maximum 100 % a minimum 10,0 %).

Priemerná úspešnosť v časti testu **Čítanie s porozumením** bola **49,5 %** (maximum 100 % a minimum 5 %).

Najúspešnejšou bola teda časť **Gramatika a lexika** a najmenej úspešnou časť **Počúvanie s porozumením**.

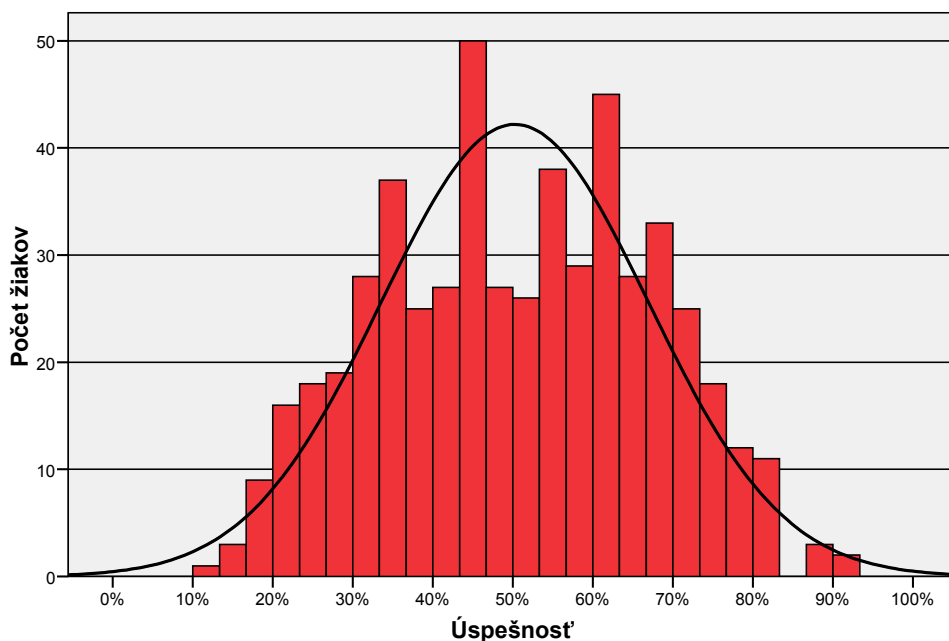
Z už spomínaných charakteristík v tabuľke č. 6 a z histogramu (viď obrázok 1) predpokladáme primeranú náročnosť testu pre testovanú populáciu. Priemerná úspešnosť testu zodpovedá jeho charakteru (normatívny test). Spôľahlivosť merania $\alpha = 0,914$ (Crombachovo alfa) považujeme za dostatočne vysokú.

Tab. 6 Výsledné psychometrické charakteristiky testu NJ B2

Nemecký jazyk úroveň B2 2011 - prvotné psychometrické charakteristiky testu (úspešnosť)

	Časť			
	Počúvanie	Gramatika	Čítanie	Spolu
Počet testovaných žiakov	531	531	531	531
Maximum	90,0	100,0	100,0	92,5
Minimum	5,0	10,0	5,0	11,7
Priemer	42,8	58,2	49,5	50,2
Štandardná odchýlka	16,1	19,7	20,1	16,7
Intervalový odhad úspešnosti populácie - dolná hranica	11,3	19,5	10,2	17,4
Intervalový odhad úspešnosti populácie - horná hranica	74,3	96,8	88,9	83,0
Štandardná chyba priemernej úspešnosti	,7	,9	,9	,7
Interval spoľahlivosti pre priemernú úspešnosť - dolná hranica	41,5	56,5	47,8	48,8
Interval spoľahlivosti pre priemernú úspešnosť - horná hranica	44,2	59,9	51,3	51,6
Cronbachovo alfa	,712	,883	,773	,914
Štandardná chyba merania pre úspešnosť	8,6	6,7	9,6	4,9
Intervalový odhad úspešnosti individuálneho žiaka	16,9	13,2	18,8	9,6

Nemecký jazyk úroveň B2 2011 - histogram úspešnosti

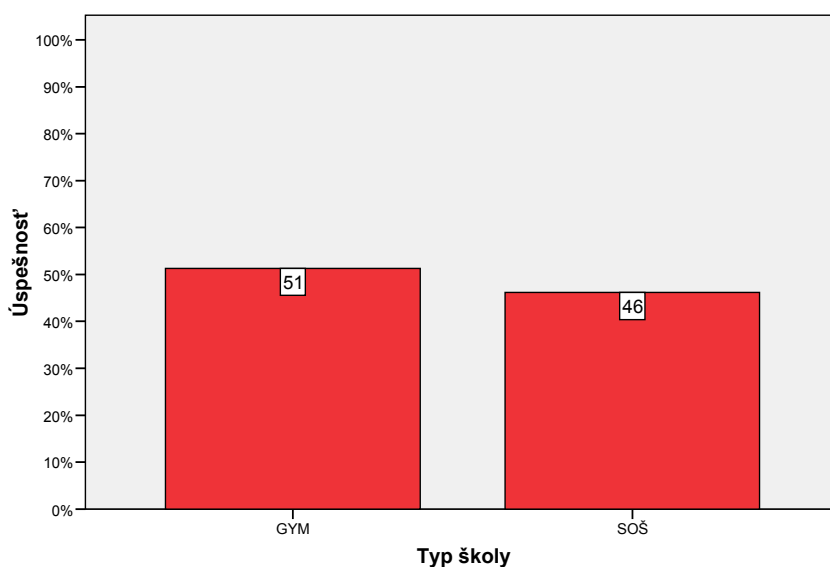

Obr. 1 Výsledný histogram úspešnosti testu NJ B2

- **výsledky podľa typu školy**

Žiaci gymnázií dosiahli v teste úspešnosť 51 % a žiaci stredných odborných škôl a konzervatórií 46 % (viď obr. 2). Výsledky žiakov gymnázií sú teda na úrovni národného priemeru a výsledky žiakov SOŠ a konzervatórií sú horšie ako národný priemer na úrovni miernej vecnej signifikancie.

Nemecký jazyk úroveň B2 2011 - úspešnosť podľa typu školy

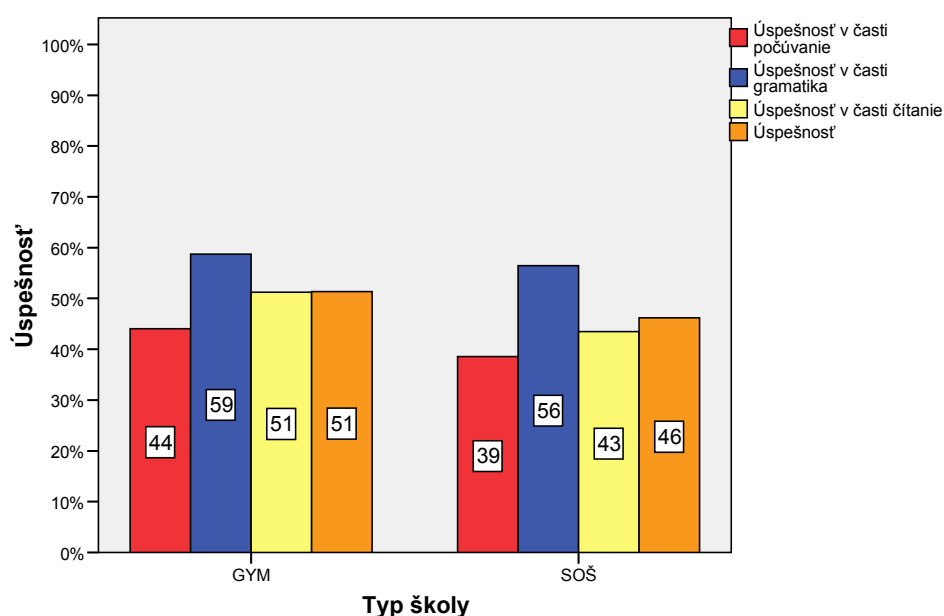

Obr. 2 Úspešnosť podľa typu školy – NJ B2

- **výsledky podľa typu školy v jednotlivých častiach testu**

Žiaci gymnázií dosiahli najvyššiu úspešnosť v časti *Gramatika a lexika* (59 %). Za ňou nasledovala časť *Čítanie s porozumením* (51 %) a najhoršie dopadli v časti *Počúvanie s porozumením* (44 %). Žiaci stredných odborných škôl a konzervatórií dosiahli najvyššiu úspešnosť tiež v časti *Gramatika a lexika* (56 %), nižšiu v časti *Čítanie s porozumením* (43 %) a najnižšiu v časti *Počúvanie s porozumením* (39 %). Pri globálnom pohľade na úspešnosť v jednotlivých častiach testu môžeme konštatovať, že dominantnou je u žiakov obidvoch typov škôl lexikálno-gramatická kompetencia (viď obr. 3).

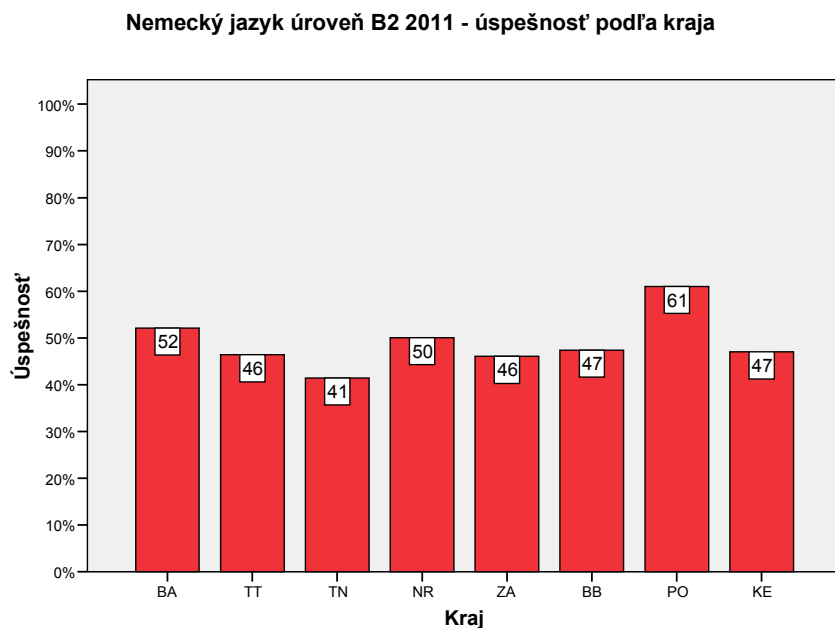
Nemecký jazyk úroveň B2 2011 - výsledky jednotlivých častí testu podľa typu školy

Obr. 3 Úspešnosť podľa typu školy v jednotlivých častiach testu NJ B2

- **výsledky podľa krajov**

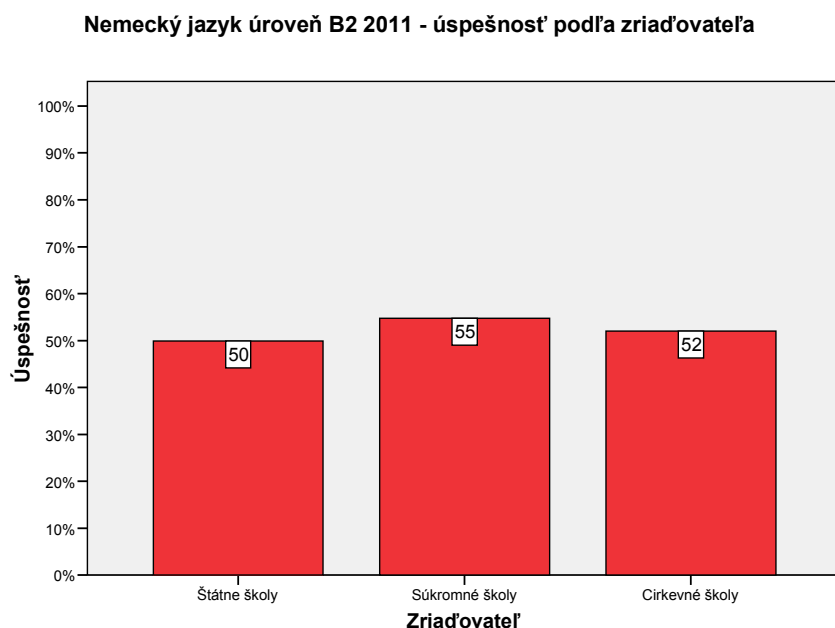
Ako vidíme na obrázku 4, najvyššiu úspešnosť v teste NJ B2 dosiahol Prešovský kraj (61 %), najnižšiu Trenčiansky kraj (41 %). Úspešnosť v ostatných krajoch je porovnateľná s národným priemerom. Do úvahy je potrebné brať aj fakt, že úspešnosť kraja ako celku je daná počtom maturujúcich žiakov v tom ktorom kraji a ich úspešnosťou v riešení testu.

Obr. 4 Úspešnosť podľa kraja – NJ B2

- **výsledky podľa zriaďovateľa**

V teste NJ B2 dosiahli najvyššiu úspešnosť žiaci súkromných škôl (55 %), úspešnosť žiakov cirkevných škôl bola o niečo nižšia (52 %). Úspešnosť žiakov štátnych škôl bola 50 %. Štátne a cirkevné školy teda dosiahli úspešnosť porovnateľnú s národným priemerom, súkromné školy dosiahli o niečo lepší výsledok ako je národný priemer (viď obr. 5).

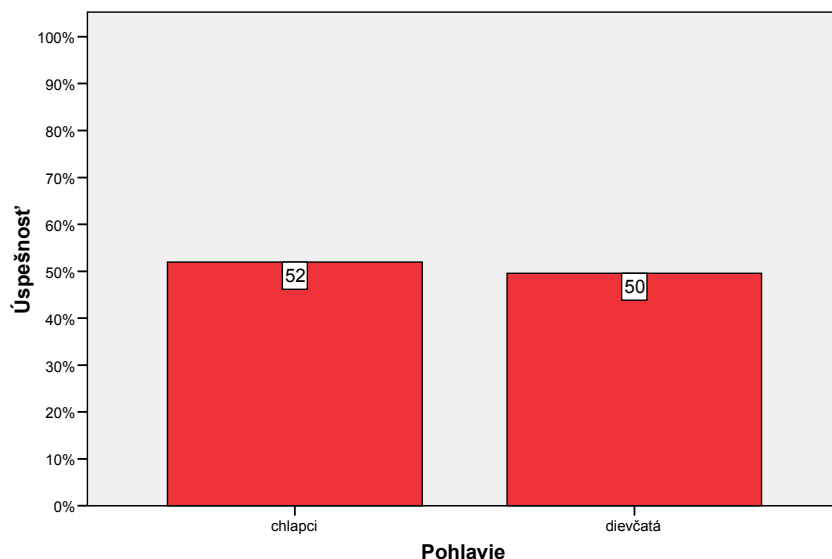

Obr. 5 Úspešnosť podľa zriaďovateľa – NJ B2

- **výsledky podľa pohlavia**

Chlapci riešili test o niečo úspešnejšie (52 %) ako dievčatá (50 %). Výsledky obidvoch skupín sú porovnateľné s národným priemerom (viď obr. 6).

Nemecký jazyk úroveň B2 2011 - úspešnosť podľa pohlavia

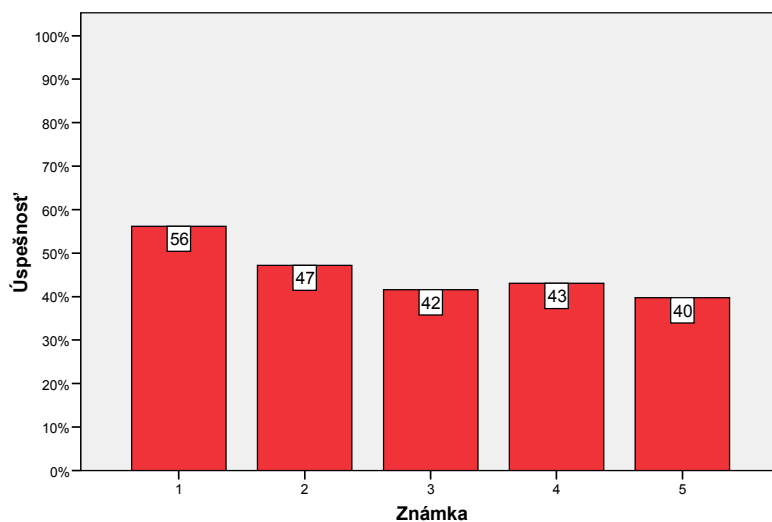

Obr. 6 Úspešnosť podľa pohlavia – NJ B2

- **výsledky podľa známky**

Úspešnosť žiakov v teste NJ B2 korešponduje s ich výsledkom počas štúdia. Najväčšie rozdiely sú medzi priemernými úspešnosťami jednotkárov, trojkárov a štvorkárov, ktoré sa najviac líšia od národného priemeru (viď obr. 7).

Nemecký jazyk úroveň B2 2011 - úspešnosť podľa známky

Obr. 7 Úspešnosť podľa známky – NJ B2

- **žiaci, ktorí nedosiahli 33 %**

Úspešnosť nižšiu ako 33 % malo 94 žiakov, čo predstavuje 17,7 % všetkých žiakov, ktorí písali daný test. Z toho 74,5 % bolo žiakov gymnázií a 25,5 % žiakov stredných odborných škôl a konzervatórií. Viac neúspešných bolo dievčat ako chlapcov (viď tab. 7).

Tab. 7 Žiaci s úspešnosťou menšou ako 33 % - NJ B2

		Pohlavie		Spolu
		chlapci	dievčatá	
Typ školy	GYM	19,1%	55,3%	74,5%
	SOŠ	7,4%	18,1%	25,5%
Spolu		26,6%	73,4%	100,0%

3 Interpretácia výsledkov testu EČ MS z nemeckého jazyka úroveň B2

Pri interpretácii výsledkov vychádzame zo štatistických ukazovateľov, ktoré charakterizujú jednotlivé položky.

Jednotlivé štatistické ukazovatele najprv charakterizujeme, aby sme uľahčili orientáciu v tabuľkách. Následne sa budeme venovať niektorým vybraným položkám z testu, aby sme dokumentovali ich vlastnosti.

Štatistické ukazovatele, ktoré charakterizujú každú položku v teste, sú: obťažnosť, citlivosť, nedosiahnutosť, vynechanosť, neriešenosť a korelácia medzi položkou a zvyškom testu.

Obťažnosť položky je opakom jej úspešnosti, ktorá vyjadruje percentuálny podiel žiakov, ktorí správne riešili danú položku. Vzťah medzi obťažnosťou a úspešnosťou položky je teda nasledovný:

$$\text{obťažnosť} = 100 \% - \text{úspešnosť}$$

Z hľadiska zabezpečenia vysokej reliability je optimálne, aby sa obťažnosť väčšiny položiek pohybovala okolo 50 %.

Pri hodnotení **obťažnosti** položiek pracujeme s nasledujúcimi hodnotami:

0% - 10%	extrémne ľahká položka
10,1% - 20%	veľmi ľahká položka
20,1% - 80%	stredne obťažná položka (okolo 50% je optimálna)
80,1% - 90%	veľmi obťažná položka
90,1% - 100%	extrémne obťažná položka

Citlivosť alebo diskriminačná sila položky je schopnosť položky rozlíšiť dobrých a slabších žiakov. Zoradených žiakov podľa úspešnosti v teste rozdelíme do niekoľkých skupín, pričom citlivosť položky predstavuje rozdiel medzi priemernou úspešnosťou najslabšej a najlepšej skupiny testovaných žiakov. Citlivosť nižšiu ako 10 % považujeme za nedostatočnú, záporná hodnota identifikuje kritickú položku.

Pri hodnotení **citlivosti** položiek postupujeme podľa tejto škály:

záporná hodnota	kritická citlivosť
do 10%	nedostatočná citlivosť
do 20%	nízka citlivosť
nad 20%	vyhovujúca citlivosť

Neriešenosť položky predstavuje percentuálny súčet nedosiahnutých a vynechaných riešení. **Vynechanosť** položky nastáva vtedy, ak žiak položku neriešil, ale niektorú z nasledujúcich ešte riešil. **Nedosiahnutosť** položky vyjadruje skutočnosť, že žiak túto položku neriešil a zároveň neriešil ani žiadnu z nasledujúcich položiek.

Medzipoložková korelácia je korelácia medzi položkou a zvyškom testu a vypovedá o reliabilite testu, čiže o vnútornej konzistencii jeho položiek. Táto charakteristika je uvedená prostredníctvom koeficientu korelácie Point Biserial medzi úspešnosťou vybranej položky a sumou úspešností všetkých ostatných položiek v poslednom stĺpci tabuliek 8,11 a 13. Jedna z položiek testu dosiahla zápornú hodnotu a desať položiek malo nižšiu citlivosť, ostatné mali citlivosť nad 20, čo považujeme za optimálne.

- **časť Počúvanie s porozumením**

Ako vidíme v tabuľke 8, v časti *Počúvanie s porozumením* bolo 12 položiek stredne obťažných, tie tvoria základ testu, dve položky boli veľmi ľahké (č. 10 a 11), jedna veľmi obťažná položka (č. 5) a päť extrémne obťažných položiek (č. 15, 16, 17, 19 a 20).

Všetky položky okrem piatich (č. 5, 8, 15, 16 a 19) mali vyhovujúcu citlivosť, čo znamená, že spoľahlivo odlíšili veľmi dobrých žiakov od tých menej zdatných (výborní žiaci riešili položku správne, menej dobrí žiaci nesprávne).

V položkách č. 14 – 20 (3. úloha) pozorujeme vyššiu neriešenosť, pri extrémne obťažných je dokonca výrazne vyššia. Vyššia neriešenosť je daná tým, že na rozdiel od predošlých dvoch úloh tu ide o doplnovaciu úlohu (Zusammenfassung), ktorá si na vyriešenie vyžaduje náročnejšie myšlienkové operácie ako predošlé dve úlohy. Na zvýšenú kognitívnu náročnosť úloh reaguje isté percento žiakov tým, že takúto úlohu jednoducho neriešia.

Tab. 8 Štatistické ukazovatele položiek v časti Počúvanie s porozumením

Nemecký jazyk úroveň B2 2011, variant 8226 - časť počúvanie

Položka	Obťažnosť	Citlivosť	Nedosiachnutosť	Vynechanosť	Neriešenosť	Korelácia medzi položkou a zvyškom testu (Point Biserial)
1	49,4	69,8	,00	,00	,00	39,2
2	38,9	84,9	,00	,38	,38	59,2
3	32,5	49,1	,00	1,13	1,13	35,3
4	61,9	64,2	,00	,75	,75	39,2
5	89,1	17,0	,00	,75	,75	16,7
6	24,9	50,9	,00	,75	,75	42,0
7	63,4	71,7	,00	,75	,75	39,4
8	44,2	7,5	,00	,75	,75	5,0
9	60,8	73,6	,00	,38	,38	50,7
10	13,6	22,6	,00	,00	,00	23,9
11	12,1	39,6	,00	,38	,38	35,5
12	27,5	45,3	,00	,38	,38	25,1
13	36,6	26,4	,00	,00	,00	7,9
14	45,3	73,6	,38	4,53	4,91	36,3
15	94,0	17,0	,75	1,89	2,64	24,8
16	99,6	1,9	1,89	19,62	21,51	11,6
17	93,2	18,9	2,26	18,49	20,75	28,5
18	55,8	64,2	3,77	3,40	7,17	39,5
19	95,5	15,1	8,30	4,53	12,83	26,4
20	90,2	20,8	8,30	9,43	17,74	18,5

Pozrieme sa teraz na niektoré zo spomínaných položiek.

Veľmi ťažkou pre žiakov sa ukázala položka č. 5. Východiskový text, ktorý si žiaci vypočuli dvakrát, patril do tematického okruhu *Stravovanie*. Žiaci mali do výpovede doplniť správnu možnosť z daných štyroch. Jedna bola správna, zvyšné tri boli distraktormi (nesprávnymi odpoveďami).

Typisch deutsche Essgewohnheiten ...

(A) sind auch heute noch gut erhalten

(B) schmolzen mit denen der anderen Nationen zusammen

(C) prägt die Tendenz, Fastfood zu essen

(D) können durch die der Feinschmecker gefördert werden

Správne riešenie: D

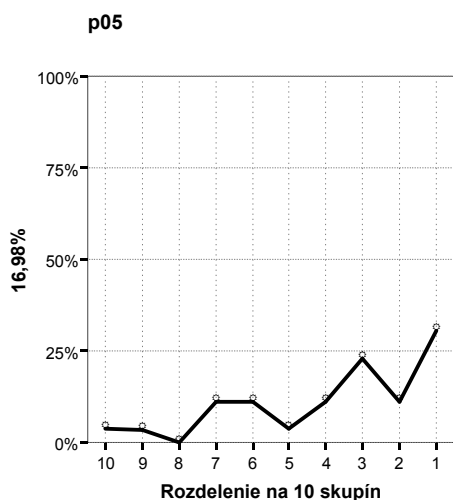
Ukázalo sa, že pre žiakov bol príliš atraktívny distraktor B, ktorý volili ako správne riešenie, keďže vo východiskovom texte sa vyskytla zmienka o splývaní jednotlivých národných kuchýň. Rovnako sa vo východiskovom texte nachádzali aj ostatné distraktory, ktoré si tiež zvolilo vyššie percento žiakov ako správnu odpoveď. Riešenie tejto úlohy si vyžadovalo okrem porozumenia aj pochopenie súvislostí, čo je nadstavbou nad východiskovým textom.

Ako vidieť z tabuľky 9, správne riešenie si vybralo až 11 % žiakov, avšak distraktor B volilo 52 % žiakov.

Tab. 9 Analýza distraktorov – položka č. 05 – NJ B2

		A05	B05	C05	D05	X05
1	P. Bis.	-,14	,09	-,10	,17	-,08
2	p	,20	,52	,17	,11	,01
3	N	52,00	137,00	45,00	29,00	2,00

Obrázok 8 predstavuje graf distribúcie úspešnosti položky č. 05. Ak všetkých žiakov riešiacich test NJ B2 rozdelíme podľa výkonu do 10 skupín, skupina 1 predstavuje žiakov výkonnostne najlepších a skupina 10 žiakov výkonnostne najslabších. Na grafe položky č. 05 vidieť, že bola pre všetky výkonnostné skupiny ťažká, ani výkonnostne najsilnejšia skupina nevyriešila túto položku lepšie ako na 40 %.

Obr. 8 Distribúcia úspešnosti – položka č. 05 – NJ B2

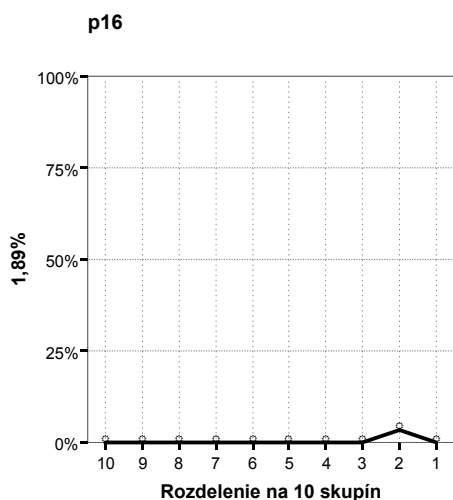
Extrémne obťažná pre žiakov bola položka č. 16. Východiskový text patril do tematického okruhu *Rodina*. Žiaci si vypočuli nahrávku, v úlohe mali stručné zhrnutie obsahu textu (Zusammenfassung), do ktorého mali doplniť vynechané slová lexikálne a gramaticky správne do daného kontextu.

Bei manchen Jugendlichen spricht nicht selten der 16 gegen das Ausziehen, aber Manche sind von zu Hause zu 17 und möchten sie ihre sorgenlose Jugend so lange wie möglich 18.

Správne riešenie: Geldmangel/Geldfaktor

Žiaci vo všeobecnosti úlohu tohto typu buď neriešia alebo vynechávajú, keďže si vyžaduje náročnejšie myšlienkové operácie. V takomto type úlohy skôr riešia tie položky, ktoré sú jednoduchšie a časovo menej náročnejšie (čo môže byť prípad položky č. 18). Uvedená problematická položka č. 16 ich pravdepodobne odradila svojou náročnosťou a nižšou frekvenciou lexikálnej jednotky v bežných komunikačných situáciách, keďže aj z pohľadu tvorcov testu bola zaradená na tomto mieste ako jedna z najnáročnejších položiek.

Graf distribúcie úspešnosti (obr. 9) tiež poukazuje na to, že táto položka bola rovnako náročná aj pre žiakov, ktorí boli vo zvyšku testu úspešní. Bola to najnáročnejšia položka testu s najvyššou neriešenosťou.

Obr. 9 Distribúcia úspešnosti – položka č.16 – NJ B2

Zo zvyšných položiek, ktoré mali veľmi dobré štatistické charakteristiky, sa môžeme bližšie pozrieť na položku č. 11. Táto položka sa nachádzala v úlohe typu multiple choice. Žiaci si mali vybrať spomedzi troch ponúkaných možností. Správna bola iba jedna možnosť, zvyšné dve boli distraktormi. Východiskový text, ktorý si opäť vypočuli dvakrát, bol z tematického okruhu *Multikultúrna spoločnosť*.

Die Teilnahme an dem Rosenmontagszug sehen Kölner als ...

(A) einen festen Bestandteil ihres „Kölnerseins“

(B) eine pure Erfindung von ein paar Narren

(C) eine gute Werbung für ihre Heimatstadt

Správne riešenie: A

Táto položka mala obťažnosť 12,1 %, teda bola veľmi ľahká. Jej citlivosť bola dobrá – 39,6 %.

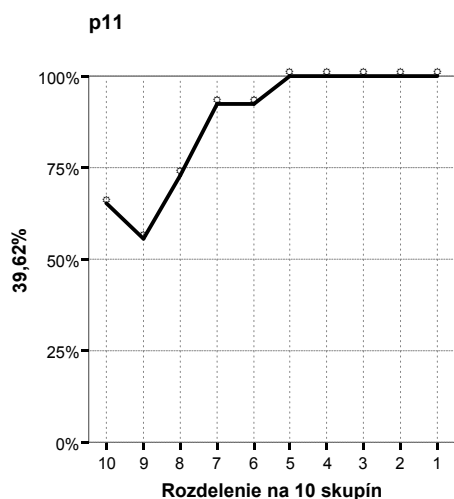
Správnu možnosť si vybralo 88 % žiakov (viď tab. 10), distraktory B a C volilo veľmi nízke, až zanedbateľné percento žiakov. Správne riešenie jednoznačne vyplývalo z východiskového textu, kde odznela nasledujúca informácia:

Der Rosenmontagszug zieht durch die Stadt und dauert etwa 4-5 Stunden. Er ist ein Muss für jeden Kölner, ein Pflichtprogramm.

Tab. 10 Analýza distraktorov – položka č. 11 – NJ B2

		A11	B11	C11	X11
1	P. Bis.	,35	-,22	-,26	-,07
2	p	,88	,06	,06	,00
3	N	233,00	15,00	16,00	1,00

Ako vidíme z obrázku 10, položka odlišovala výkonnejších žiakov od tých menej výkonných iba v polovici spektra, žiaci prvých štyroch najvýkonnejších skupín vyriešili túto položku na 100 %.

Obr. 10 Distribúcia úspešnosti – položka č. 11 – NJ B2

• časť **Gramatika a lexika**

V časti *Gramatika a lexika* bolo sedem veľmi ľahkých položiek, všetky ostatné položky boli stredne obťažné. Túto časť testu považujeme za optimálnu. Dve položky mali nižšiu citlivosť (č. 22 a 34), citlivosť ostatných je vyhovujúca.

Tab. 11 Štatistické ukazovatele položiek v časti Gramatika a lexika

Nemecký jazyk úroveň B2 2011, variant 8226 - časť gramatika

Položka	Obťažnosť	Citlivosť	Nedosiachnutosť	Vynechanosť	Neriešenosť	Korelácia medzi položkou a zvyškom testu (Point Biserial)
21	61,5	73,6	,00	,75	,75	43,6
22	47,9	15,1	,00	,75	,75	17,3
23	43,0	35,8	,00	,00	,00	34,7
24	57,7	22,6	,00	,75	,75	12,3
25	19,2	66,0	,00	,00	,00	51,8
26	79,2	49,1	,00	,00	,00	39,3
27	66,4	56,6	,00	,00	,00	41,4
28	30,6	52,8	,00	,00	,00	36,8
29	55,5	30,2	,00	,75	,75	20,4
30	13,2	37,7	,00	,75	,75	38,3
31	45,7	28,3	,00	,00	,00	18,2
32	64,5	50,9	,00	1,51	1,51	37,5
33	34,3	39,6	,00	,75	,75	32,3
34	34,0	13,2	,00	,75	,75	8,4
35	51,3	56,6	,00	1,13	1,13	30,6
36	33,6	52,8	,00	,75	,75	37,4
37	18,1	39,6	,00	,00	,00	44,2
38	29,1	45,3	,00	,38	,38	35,2
39	23,4	49,1	,00	,38	,38	46,9
40	59,6	30,2	,00	,38	,38	15,8
41	17,0	37,7	,00	1,51	1,51	38,7
42	43,0	77,4	,00	3,02	3,02	63,1
43	53,6	67,9	,00	1,13	1,13	50,1
44	54,0	58,5	,00	4,91	4,91	46,5
45	37,7	73,6	,00	3,02	3,02	57,5
46	33,6	69,8	,00	3,40	3,40	51,0
47	19,6	62,3	,00	3,02	3,02	51,8
48	48,3	79,2	,00	6,79	6,79	61,0
49	42,3	84,9	,00	5,66	5,66	61,1
50	33,2	83,0	,00	4,53	4,53	63,0
51	55,1	49,1	,00	19,62	19,62	34,3
52	14,3	32,1	,00	3,02	3,02	36,4
53	35,1	22,6	,00	2,64	2,64	21,9
54	75,1	52,8	,00	36,98	36,98	34,3
55	18,9	43,4	,00	1,51	1,51	42,6
56	47,9	81,1	,75	7,55	8,30	60,6
57	52,1	77,4	1,13	26,79	27,92	49,0
58	21,1	47,2	1,51	1,89	3,40	40,6
59	43,4	52,8	4,91	13,21	18,11	40,2
60	47,2	88,7	4,91	10,57	15,47	64,1

V tejto časti testu boli tri úlohy. V prvej úlohe sa nachádzajú dve položky s nižšou citlivosťou. Úloha bola typu multiple choice, žiaci si vybrali zo štyroch možností, správna bola vždy iba jedna, zvyšné tri boli distraktormi. Úloha testovala gramatické javy ako slovesné tvary, slovosled, spojky, predložky, atď.

Optimálnou pre žiakov sa ukázala položka č. 34, ktorá však mala nízku citlivosť, horšie rozlišovala žiakov podľa výkonu.

34 *es regnete, wurden die Männer bis auf die Haut nass.*

(A) Seitdem **(B)** Als **(C)** Wenn **(D)** Nachdem

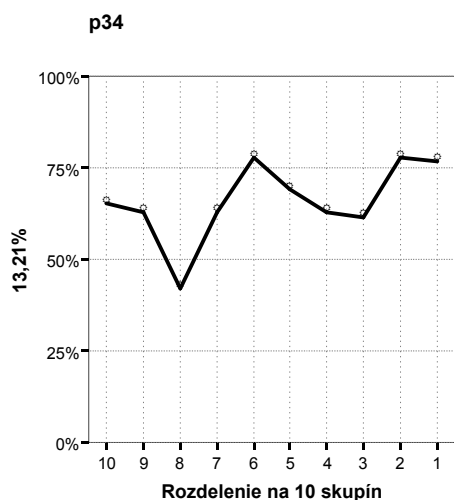
Správne riešenie: C

Ako vidieť z tabuľky 12, správne riešenie si vybralo 66 % žiakov. Položka testovala správne použitie časovej spojky pri deji konanom v minulosti. Z kontextu celého textu jednoznačne vyplynulo, že v tomto prípade ide o opakovaný dej v minulosti, správne je teda použitie spojky *wenn*. V praxi si ju žiaci často zamieňajú so spojkou *a/s* (jednorazový dej v minulosti). Takýto distraktor bol aj použitý v položke a ako vidíme v tabuľke, „zlákal“ 15 % žiakov. Pri vylúčení ostatných dvoch distraktorov boli žiaci rozhodnejší (0,09 % volilo distraktor A, rovnaký počet distraktor D).

Tab. 12 Analýza distraktorov – položka č. 34 – NJ B2

		A34	B34	C34	D34	X34
1	P. Bis.	,17	,16	,08	,16	,01
2	p	,09	,15	,66	,09	,01
3	N	23,00	40,00	175,00	25,00	2,00

Na obrázku 11 vidíme, že aj najmenej výkonná skupina riešila túto úlohu s vysokou úspešnosťou (až do 70 %).

Obr. 11 Distribúcia úspešnosti – položka č. 34 – NJ B2

V druhej úlohe časti *Gramatika a lexika* pozorujeme zvyšovanie podielu neriešenosti položiek. Uvedené pravdepodobne opäť súvisí s tým, že úloha bola otvorená, žiaci mali do kontextu dopĺňať vhodné lexikálne jednotky, ktoré si vyberali z banky slov. V banke mali k dispozícii 20 slov, avšak na doplnenie potrebovali iba 10. 10 slov bolo distraktormi. Keďže úloha opäť testuje náročnejšie myšlienkové operácie, môžeme usudzovať, že isté percento žiakov sa riešeniu takýchto úloh vyhýba a skôr sa venuje úlohám vyžadujúcim menej náročnejšiu kognitívnu činnosť.

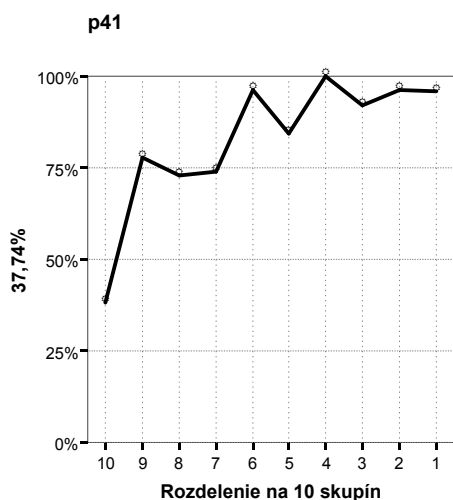
Uvedená úloha je zostavená tak, aby všetky ponúkané slová (správne riešenia) mali svoj distraktor na základe fonetickej príbuznosti, príp. lexikálneho vzťahu (napr. synonymá, opozitá, atď.).

Veľmi ľahkou bola pre žiakov položka č. 41. Správne riešenie *aber* malo ako distraktor lexikálnu jednotku *sondern*. Nakoľko daná dvojica spojok je testovaná každoročne, môžeme konštatovať, že žiaci dané spojky začínajú dostatočne spoľahlivo rozlišovať.

Stalin wollte die Stadt aushungern, 41 die West-Alliierten retteten die Stadt mit einer Luftbrücke von Westdeutschland zum Berliner Flughafen Tempelhof.

Správne riešenie: *aber*

Zaujímavé je, že aj výkonnostne takmer posledná skupina (skupina 9) sa v úspešnosti riešenia položky dostala nad hodnotu 75 % (viď obr. 12). Vo výkone jednotlivých skupín pozorujeme výrazné kolísanie.

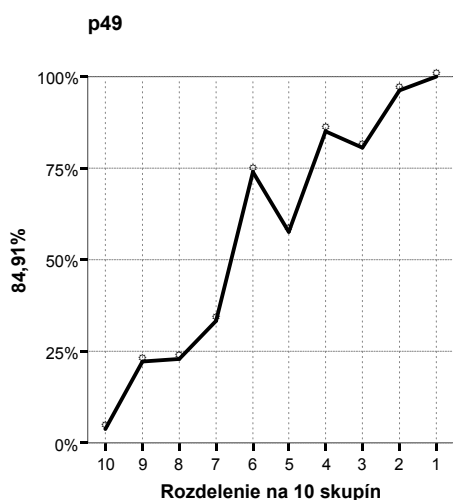
Obr. 12 Distribúcia úspešnosti – položka č. 41 – NJ B2

Všetky položky v tejto úlohe majú dobrú citlivosť, avšak u mnohých pozorujeme kolísanie pri jednotlivých výkonnostných skupinách.

Napríklad v položke č. 49, ako vidieť z obrázka 13, úspešnosť smerom k lepším výkonnostným skupinám nestúpa kontinuálne. Táto položka bola pre žiakov najnáročnejšou v danej časti testu.

Seine Kollegen machten es ihm nach – und bis zum Ende der Luftbrücke 49 so tausende Kinder 20 Tonnen Schokolade, Kaugummi und andere Süßigkeiten.

Správne riešenie: *erhielten*

Obr. 13 Distribúcia úspešnosti – položka č. 49 – NJ B2

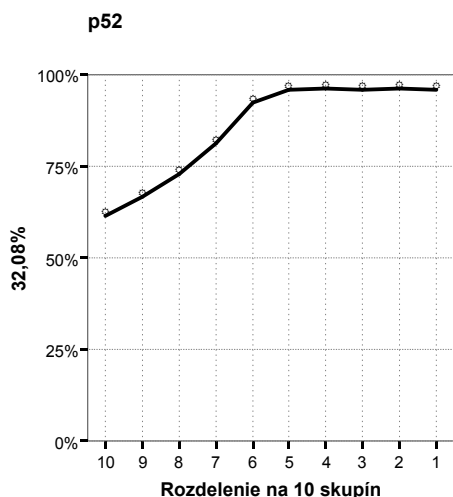
Tretia úloha v časti *Gramatika a lexika* vykazuje najvyššiu neriešenosť z celého testu. Je to úloha doplnovacieho typu, kde mali žiaci dopĺňať do kontextu lexikálne jednotky. Ako pomôcka slúžili začiatkové písmená požadovaného slova. Práve preto, že táto úloha si vyžaduje veľkú dávku kreativity a poznania lexikálnych jednotiek a ich exaktného významu, zároveň aj porozumenie textu ako celku, vyššie percento žiakov sa jej vyhýba a buď ju nerieši alebo vyrieši len veľmi jednoznačné položky.

Ľahkou bola pre žiakov položka č. 52. Mala 14,3 %-nú obťažnosť a citlivosť 32,1.

Ak sa na položku pozrieme bližšie, vidíme, že testovala použitie substantíva *Art*, patriaceho do základnej slovnej zásoby v kontexte súvetia. Rovnako lexikálny význam požadovaného slova bol dosť jednoznačný. Treba podotknúť, že žiaci úspešnejšie riešia jednoznačné pomenovania zo základnej slovnej zásoby a kratšie lexikálne jednotky. Na grafe tejto položky (obrázok 14) vidíme, že od polovice výkonnostného spektra, čo môžeme označiť ako skupina trojkárov, je úspešnosť v riešení tejto položky konštantne na hodnote takmer 100 %.

Aus diesem Grund äußerte er die Meinung, dass man bei dieser 55 A _ _ von Entspannung sehr viel mehr Informationen aufnehmen und verarbeiten kann.

Správne riešenie: *Art*

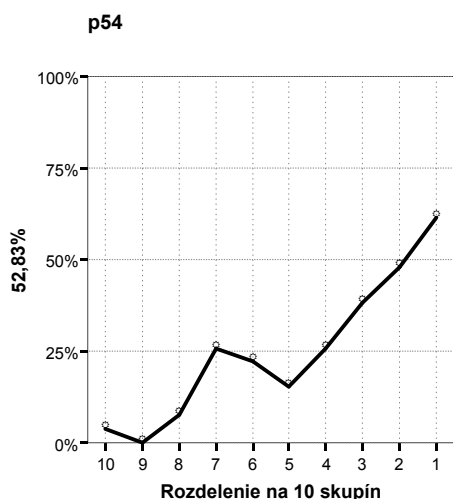
Obr. 14 Distribúcia úspešnosti – položka č. 52 – NJ B2

Najvyššiu neriešenosť vykazuje položka č. 54. Problematickosť riešenia danej položky snád vyplývala z toho, že žiaci danú lexikálnu jednotku považovali za nezvyklú v danom kontexte, i keď položka bola dostatočne nápovedná už tým, že ako pomôcka bola uvedená celá prvá slabika, nie iba začiatkové písmená.

Mit viel **54 Dis** _____ am Schreibtisch und aus Büchern.

Správne riešenie: *Disziplin*

Táto položka tiež nemá kontinuálne stúpajúcu úspešnosť, dokonca výkonnostne najlepšia skupina (1) ju nezvládla na viac ako 75 % (obrázok 15).

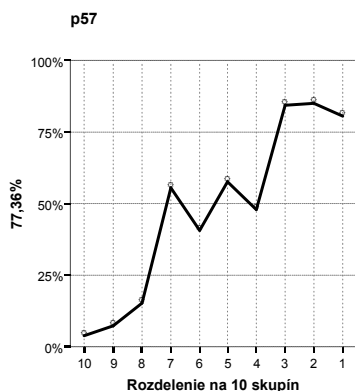

Obr. 15 Distribúcia úspešnosti – položka č. 54 – NJ B2

Optimálnou položkou (s obťažnosťou 52,1 %) bola položka č. 57, v ktorej bolo potrebné doplniť slovo patriace do základnej slovnej zásoby, ktoré je zároveň aj internacionalizmom. Zaujímavé je, že najvýkonnejší žiaci boli v riešení o niečo horší ako dve výkonnostné skupiny nasledujúce za nimi (obr. 16).

Wichtig ist, in der kürzesten Zeit möglichst viel zu lernen, d.h. **57 e** _____ lernen.

Správne riešenie: *effektiv*

Obr. 16 Distribúcia úspešnosti – položka č. 57 – NJ B2

- **časť Čítanie s porozumením**

V tejto časti testu bola jedna extrémne obťažná položka (č. 79), zvyšné položky boli stredne obťažné.

Všetky položky okrem dvoch (č. 61 a č. 64) mali vyhovujúcu citlivosť, veľmi dobre odlišovali výkonnejších a menej výkonných žiakov (viď tab. 13).

Tab. 13 Štatistické ukazovatele položiek v časti Čítanie s porozumením

Nemecký jazyk úroveň B2 2011, variant 8226 - časť čítanie

Položka	Obťažnosť	Citlivosť	Nedosiahnutosť	Vynechanosť	Neriešenosť	Korelácia medzi položkou a zvyškom testu (Point Biserial)
61	52,5	13,2	,00	,00	,00	-1,7
62	56,6	50,9	,00	,38	,38	35,9
63	34,0	45,3	,00	1,51	1,51	33,8
64	24,5	17,0	,00	,00	,00	10,2
65	66,0	45,3	,00	,00	,00	28,7
66	30,2	43,4	,00	,00	,00	36,1
67	21,1	43,4	,00	,75	,75	36,6
68	57,7	83,0	,00	1,51	1,51	54,1
69	33,6	67,9	,00	,38	,38	48,2
70	58,1	71,7	,00	1,89	1,89	49,5
71	47,2	45,3	,00	1,13	1,13	31,3
72	38,5	52,8	,00	,00	,00	24,0
73	44,9	71,7	,00	,38	,38	45,6
74	80,8	49,1	2,64	5,28	7,92	31,7
75	55,1	81,1	3,02	8,30	11,32	51,7
76	24,9	71,7	3,02	3,77	6,79	51,3
77	51,7	79,2	4,53	3,40	7,92	41,1
78	80,8	45,3	5,66	9,06	14,72	35,4
79	86,4	35,8	7,17	18,11	25,28	33,9
80	50,6	67,9	7,17	1,13	8,30	42,0

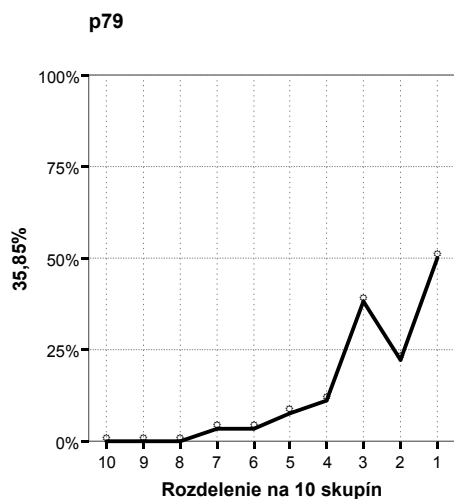
Ľahšie až optimálne položky sa nachádzali v prvej úlohe tejto časti. Žiaci si prečítali sedem krátkych textov, ku ktorým mali priradiť nadpisy spomedzi desiatich ponúkaných. Tri z nadpisov teda boli distraktormi.

Veľmi obťažná položka sa vyskytla v poslednej úlohe tejto časti testu, ktorá je vždy najnáročnejšou spomedzi všetkých. Všetky položky v tejto úlohe majú veľmi vysokú neriešenosť a vynechanosť práve preto, že úloha sa nachádza na konci testu a je to otvorená úloha vyžadujúca si náročné kognitívne operácie. Je to otvorená úloha, v ktorej si žiaci najprv prečítajú východiskový text, následne jeho zhrnutie, v ktorom chýbajú slová. Tieto majú žiaci doplniť podľa kontextu a v správnom gramatickom tvare.

Was die Fähigkeit zu sprechen und zuzuhören betrifft, **79** die Frauen ihre männlichen Gegenüber.

Správne riešenie: überholen/übertreffen/schlagen

Problematickosť tejto položky s najväčšou pravdepodobnosťou bola spôsobená tým, že patrí do rozširujúcej slovnej zásoby. Ani najlepšie výkonnostné skupiny sa nedostali nad hranicu úspešnosti 50 % (viď obr. 17).

Obr. 17 Distribúcia úspešnosti – položka č. 79 – NJ B2

4 Vyhodnotenie písomnej formy internej časti MS z nemeckého jazyka úroveň B2

Cieľom tejto časti skúšky bolo preveriť schopnosť žiakov písať samostatne, žánrovo, štylisticky a gramaticky adekvátne, jasne, zrozumiteľne a na primeranej úrovni. Testovalo sa používanie primeraných jazykových štruktúr, rozsah slovnej zásoby, kompozícia a štylizácia, formálne členenie písomného prejavu a pravopis.

Žiakom bola zadaná jedna úloha so štrukturalizovaným zadáním, ktoré tematicky vychádzalo z cieľových požiadaviek na vedomosti a zručnosti maturanta z daného cudzieho jazyka.

Téma: Jung sein

Schreiben Sie einen Aufsatz (200 – 220 Wörter) über die Jugend und ihr Leben. Gehen Sie dabei auf folgende Punkte ein:

- Leben und Interessen junger Leute (eigene Erfahrung)
- Kameraden, Freunde, Jugendgruppierungen
- Das Eltern-Jugend-Verhältnis
- Freuden und Sorgen der Jugendlichen in Ihrer Umgebung
- Ihre Zukunftspläne und Perspektiven

Časová dotácia na riešenie úlohy bola 60 minút. Za tento čas mali žiaci v úrovni B2 napísať prácu v rozsahu 200 – 220 slov. Práce žiakov hodnotili na školách interní učitelia, ktorí majú v aprobácii príslušný cudzí jazyk podľa *Pokynov a kritérií na hodnotenie PFIČ z cudzích jazykov*, vydaných NÚCEM. Každú prácu posúdili dvaja hodnotitelia, aby bola zabezpečená reliabilita hodnotenia. Hodnotitelia posudzovali kvalitu práce podľa štyroch stanovených kritérií: obsah textu, členenie a stavba textu, gramatika a slovná zásoba. Za každú z týchto oblastí mohol žiak získať maximálne 5 bodov. Výsledky hodnotenia žiackych prác PFIČ MS nahlásili školy do elektronického formulára, ktorý pripravil a spravoval ÚIPŠ-ŠVS Banská Bystrica.

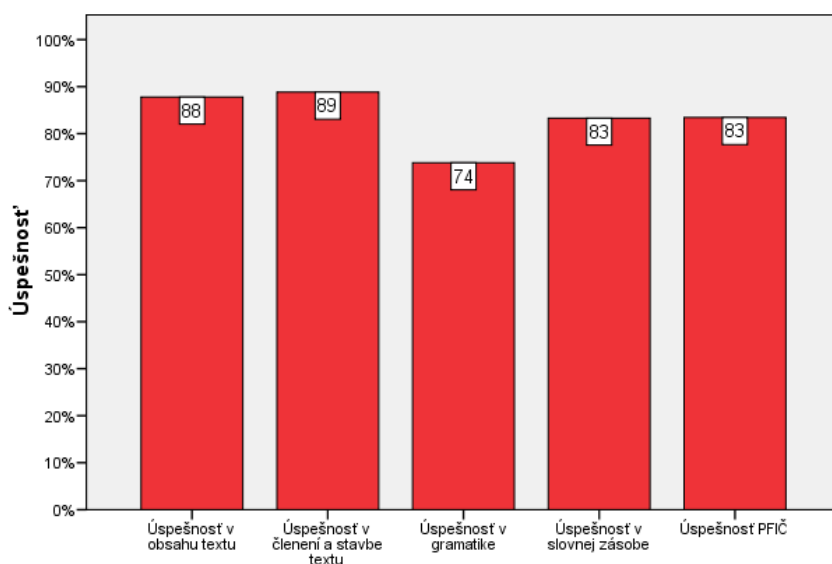
Ako vidíme na obrázku 18, celková úspešnosť v PFIČ bola **83 %**. Z hodnotených oblastí boli najúspešnejšie členenie a stavba textu (89 %) a obsah textu (88 %). Znamená to, že žiaci porozumeli zadaniu, dobre rozpracovali obsah, dostatočne, jasne a zrozumiteľne sa vyjadrili ku všetkým bodom zadania.

Úspešnosť v kritériu slovná zásoba dosiahla 83 %, čo je veľmi dobrý výsledok pre danú testovanú populáciu. Slovná zásoba teda bola primeraná testovanej úrovni, žiaci ju dokázali použiť adekvátne danému kontextu, používali aj zložitejšie lexikálne jednotky a dokázali pracovať s ich významovými odtienkami.

Najslabšou spomedzi všetkých hodnotených zložiek bola gramatika (74 %), avšak tento výsledok je veľmi dobrý. V textoch žiakov nachádzame aj zložitejšie jazykové štruktúry, menšie množstvo gramatických a pravopisných chýb.

Zručnosť písanie zvládli žiaci maturujúci v úrovni B2 veľmi dobre.

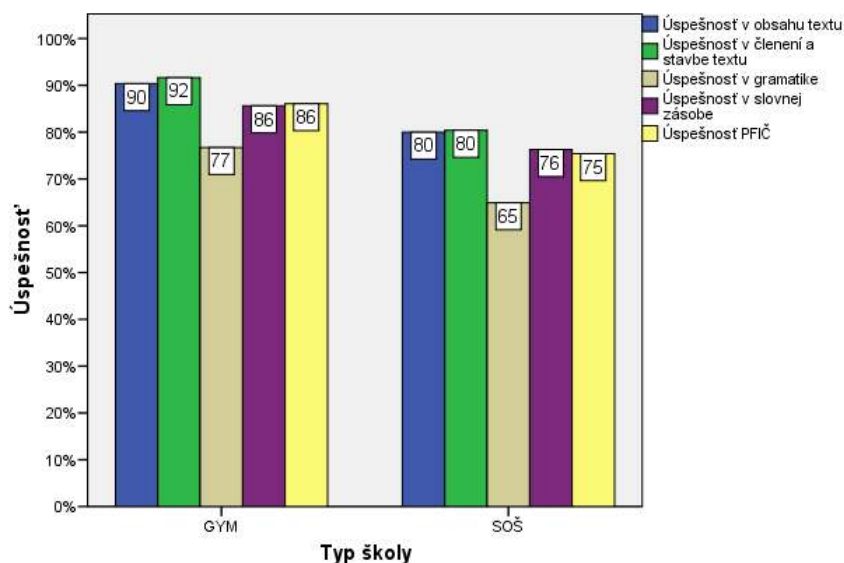
PFIČ 2011 - nemecký jazyk úroveň B2 - úspešnosť v častiach a celku

Obr. 18 Úspešnosť v PFIČ – NJ B2

Ak sa pozrieme na úspešnosť jednotlivých častí podľa typu školy (obrázok 19), môžeme konštatovať rovnaký jav, ako pri celkovom hodnotení. Úspešnosť v PFIČ je u SOŠ a konzervatórií o niečo nižšia (75 %) ako u gymnázií (86 %). Poradie úspešnosti jednotlivých častí je rovnaké ako pri celoplošnom hodnotení. Nižšia úspešnosť SOŠ a konzervatórií je spôsobená pravdepodobne menším priestorom na nácvik tejto zručnosti, avšak z celkového pohľadu bol výsledok veľmi uspokojivý. Zároveň téma PFIČ bola z veľmi frekventovaného tematického okruhu, rovnako frekventovaný bol aj zadaný žáner, preto je očakávanie vyššej úspešnosti namieste.

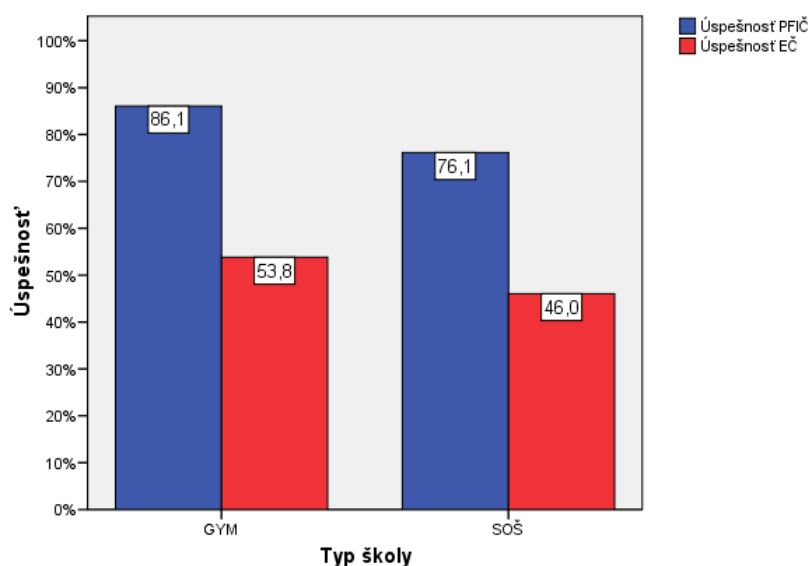
PFIČ 2011 - nemecký jazyk úroveň B2 - úspešnosť v častiach a celku podľa typu školy

Obr. 19 Úspešnosť v PFIČ podľa typu školy – NJ B2

Ak sa pozrieme na porovnanie úspešností EČ a PFIČ z nemeckého jazyka úroveň B2 (obrázok 20), vidíme, že výsledok v PFIČ bol výrazne lepší, na úrovni silnej vecnej signifikancie. Rovnako je to v prípade SOŠ a konzervatórií.

Nemecký jazyk úroveň B2 2011 - úspešnosť v PFIČ a EČ podľa typu školy

Obr. 20 Porovnanie úspešnosti v EČ a PFIČ MS podľa typu školy – NJ B2

Medzi výsledkami EČ a PFIČ navzájom je len malá úroveň korelácie, znamená to, že na základe výsledku žiaka v EČ MS nie je možné dobre predikovať výsledok v PFIČ MS.

Záver

Na výsledky riešenia testu externej časti maturity z nemeckého jazyka úrovne B2 sa môžeme pozerať z hľadiska kvality výkonu žiakov, ako aj z hľadiska kvality meracieho nástroja – testu, pričom tieto dva aspekty sú navzájom prepojené.

Test EČ MS riešilo 530 žiakov. Najviac žiakov maturovalo v Bratislavskom, Prešovskom a Trnavskom kraji. Podľa zriaďovateľa 87,7 % žiakov pochádzalo zo štátnych škôl, zvyšok bol rozdelený medzi žiakov cirkevných (9,6 %) a súkromných škôl (2,6 %). V rozdelení podľa typu školy menšiu skupinu tvorili žiaci stredných odborných škôl a konzervatórií, ktorých bolo 20,8 %. V tomto školskom roku maturovalo viac dievčat (71,5 %) ako chlapcov (28,5 %).

Priemerná úspešnosť celého súboru (národný priemer) bola **50,2 %**, čo zodpovedá normatívnemu charakteru testu (u ktorého očakávame priemernú úspešnosť okolo 50 %). Rozdiely dosiahnutých priemerných úspešností podľa kraja, zriaďovateľa, typu školy, pohlavia a polročnej klasifikácie sme vyhodnotili štatistickým testovaním obojstrannej signifikancie, ako aj vecnou signifikanciou rozdielov medzi dosiahnutou úspešnosťou a národným priemerom. Vzájomné rozdiely sa podľa očakávania preukázali ako signifikantné, keďže ide o veľký štatistický súbor. Ďalšie rozdiely sme posudzovali prostredníctvom vecnej signifikancie. Ukázalo sa, že výkon žiakov podľa krajov bol vyrovnaný, až na Prešovský kraj, ktorý dosiahol výrazne lepšie výsledky. Podľa zriaďovateľa lepšie výsledky dosiahli žiaci súkromných škôl. Výsledky žiakov štátnych a cirkevných škôl sú porovnateľné. Z hľadiska typu školy bol výkon žiakov gymnázií – priemerná úspešnosť 51 % – lepší než výkon žiakov SOŠ a konzervatórií, kde priemerná úspešnosť bola 46 %. Tento rozdiel je z hľadiska vecnej signifikancie stredne významný. V porovnaní podľa pohlavia priemerný výkon chlapcov bol o niečo lepší ako priemerný výkon dievčat. Celkovo bol test z rodového hľadiska náročnosti položiek dobre vyvážený. Ak porovnáme výkon podľa polročnej klasifikácie žiaka z nemeckého jazyka, jednotlivé klasifikačné stupne majú pomerne rovnomerné rozostupy od národného priemeru.

Dá sa konštatovať, že dosiahnuté priemerné výkony boli primerané širokospektrálnej populácii, ktorá tento test riešila.

Základné charakteristiky testu EČ MS poukazujú na vysokú kvalitu testu. Reliabilita testu bola vysoká, Cronbachovo $\alpha = 0,914$ potvrdzuje vysokú spoľahlivosť merania.

Úspešnosť v PFIČ dosiahla **83 %**. Z hodnotených oblastí boli najúspešnejšie členenie a stavba textu (89 %) a obsah textu (88 %). Úspešnosť v kritériu slovná zásoba dosiahla 83 %, gramatika (74 %), čo je dobrý výsledok pre testovanú populáciu.

Úspešnosť v PFIČ bola u SOŠ a konzervatórií nižšia (75 %) ako u gymnázií (86 %).

Vzhľadom na to, že metodika zostavovania meracieho nástroja sa vyvíja, predpokladáme, že aj tento dokument je prínosom ku ďalšiemu skvalitňovaniu testovacích nástrojov EČ a PFIČ MS. Súčasne dúfame, že tento dokument je aj užitočným materiálom pre odbornú a pedagogickú verejnosť, na základe ktorého je možné podrobne vyhodnotiť a rozanalyzovať úroveň testovaných vedomostí a zručností maturantov z nemeckého jazyka – úroveň B2, a tak prispieť ku skvalitňovaniu vyučovacieho procesu v oblasti cudzích jazykov.

Literatúra

1. Burjan, V.: Tvorba a využívanie školských testov vo vzdelávacom procese. Bratislava: Exam, 1999.
2. Hendl, J.: Přehled statistických metod zpracování dat. Praha: Portal, 2004.
3. Juščáková, Z.: Záverečnej správy o výsledkoch PFIČ z nemeckého jazyka úroveň B2. Bratislava: NÚCEM, 2011.
4. Kolektiv: Standardy pro pedagogické a psychologické testování. Praha: Testcentrum, 2001.
5. Lapitka, M.: Tvorba a použitie didaktických testov. Bratislava: ŠPU, 1996.
6. Ringlerová, V.: Záverečná správa zo štatistického spracovania testu z nemeckého jazyka úroveň B2. Bratislava: NÚCEM, 2011.
7. Ritomsky, A. - Zelmanova, O.: Štatistické spracovanie a analýza dát rozsiahlych monitorovaní s využitím systému SPSS. Bratislava: ŠPU, 2003.
8. Ritomsky, A. - Zelmanova, O. - Zelman, J.: Štatistické spracovanie a analýza dát rozsiahlych monitorovaní s využitím systému SPSS. ŠPU : Bratislava 2002.
9. Sklenarova, I. - Zelmanova, O.: Metodika spracovania dát z maturity 2005 v systéme SPSS. Bratislava: ŠPU, 2005.
10. SPSS Base 10.0 User`s Guide. by SPSS Inc. : Chicago 1999.
11. SPSS Base 7.0 Syntax Reference Guide. by SPSS Inc.: Chicago 1996.
12. Turek, I.: Učiteľ a pedagogický výskum. Bratislava: Metodické centrum, 1998.
13. Wimmer, G.: Štatistické metódy v pedagogickom výskume. Hradec Kralove: Gaudeamus, 1993.